

"ZAZAŘILO TO DO SVĚTA!"

P.Jozo Zovko OFM byl v roce 1981 farářem v Medžugorje. Nyní působí v Tihaltině, kam za ním jezdí početné skupiny poutníků. Následující promluva je ze začátku října 1988.

Dnes je tomu právě sedm let, tři měsíce a osm dní, co se Matka Boží poprvé zjevila v Medžugorje. Hned druhý den řekla: "Nemějte strach. Já jsem to!" Tato slova se rozběhla do celého světa a hledají tak dlouho neúnavně lidská srdce, až každé najdou. Den ze dne je zřejmější, že Matka Boží nachází srdce svých dětí, jež, obtíženy různými starostmi a nemocemi přicházejí do Medžugorje. Navzdory všem bludným cestám na nichž se lidé nacházejí, a jež výmluvně svědčí o naší nemohoucnosti jejíž příčinou je hřích, navzdory těmto našim bludným cestám přichází Panna Maria stále a tímž poselstvím lásky: "Nemějte strach. Já jsem to!"

Pro poutníka, který přichází do Medžugorje, není tedy důvod obavám... /Každému platí/ Mariin pozdrav na přivítanou: "Nemějte strach. Já jsem to!". Není to žádná lidská nabídka, ale nabídka nebes; proto otevírá toto poselství srdce a naplňuje je pokojem a radostí.

Od začátku byli lidé, kteří na tuto nabídku reagovali negativně. Chtěli obhajovat své přesvědčení nebo také svůj ateismus. Avšak všechny, kdo se otevřeli, přetvořila Panna Maria ve své děti a svědky, v dárce a nositele pokoje. Od počátku tu byly problémy a bude jich čím dál víc. Ještě víc však přibývá milosti, až k přemíře.

"My odpouštíme - odpusť také nám!"

V prvním období, ještě před mým zatčením (x) se stalo něco, co snad ještě není poutníkům známo a o čem bych proto rád hovořil.

Už tehdy přicházeli lidé ze všech dílů světa, a neměli se k odchodu. Kostel býval už dopoledne plný. Očekávalo se nějaké znamení. Poznal jsem tehdy že všichni, i kněží, jsou zvědaví. Všichni stoupali na kopec Grnicu (=Podbrdo) ze zvědavosti. Vypptávali se navzájem: "Viděl jsi to či ono?" Ale nepřišli tehdy ještě na to, že by měli něco změnit na sobě samých. Během sedmácti dnů jsem nikoho nevyzpovídal. Všichni přišli jen proto, aby něco viděli, ne proto, aby se zpovídali a obrátili. Oni ani nevěděli, že by se měli obrátit. Jedni pocítovali strach, druzí, ti věřící, radost. Ale nikdo neřekl: "Od nynějška budu lépe žít!" Tu jednoho večera se cosi událo:

Mše sv. byla právě u konce, nevím, kolik bylo hodin. Každý den trvala skorem do půlnoci. Nedíval jsem se nikdy na hodinky, člověk v těch dnech ztatil jednoduše pojem času. Políbil jsem na konci mše sv. oltář. Upřímně řečeno, ještě jsem tomu všemu nevěřil. Měl jsem s tím tisíce problémů!

Mše sv. proběhla trochu smutně. Nechtělo se mi mluvit o těch událostech, ani kázat. Tu přišel Jakov (nejmladší z šesti vidoucích, * 1971), uchopil mě za levou ruku, zatáhl mě trochu stranou a řekl: "Mám poselství pro lidi!" Zeptal jsem se: "Jaké poselství, Jakube?" Odpověděl: "Hned je uslyšíš." Zvedl jsem tedy toho malého vidoucího u oltáře do výše a on řekl lidem: "Gospa říká, že se máme denně modlit růženec. Společně se máme modlit!"

Hleděl jsem na chlapce. Řekl to tak obyčejnými, každodenními slovy, že

(x) Pošlo k němu 17.8.81. P.Jozo dostal kvůli "medžugorským událostem" tři a půl roku. Osedlát si musel pouze 18 měsíců, díky 40.000 příslušných dopisů, zejm. z Itálie.

se v tom nedalo rozeznat žádné poselství. Kromě toho, to přece bylo vždy přáním církve, od nepaměti. Vždy vybízela k modlitbě.

Když jsem opouštěl kostel všiml jsem si, že lid pláče. Všechno plakalo. Ptal jsem se sám sebe: "Bože, proč ten lid pláče?" Pravděpodobně všichni, kromě mne, porozuměli tomu poselství. Byl jsem opravdu zaražen.

Když Jakov sdělil poselství, zmocnila se věřících radost: "To poselství platí nám! Nás P.Maria volá: "Modlete se!" Začali zpívat a nehýbali se z místa. Jako zakořenění zůstávali stát na svých místech, nikdo nechtěl jít domů. Jako stromy tu stáli, jakoby si mysleli: "Ani krok pryč odtud, dokud neučiníme, co P.Maria žádá: modlit se růžencem!" Z vlastního popudu zůstali všichni v kostele. Celou noc se modlili, zpívali, plakali.

Během tohoto modlení se přihlásila Matka Boží. Zjevila se v kostele a řekla tatáž slova, která asi dvě a půl hodiny předtím sdělil lidem Jakov. Ona sama, to jsem nyní pochopil, je vepsala Jakubovi do srdce, a proto je mohl říci. Matka Boží teď neopakovala své poselství kvůli lidem - ti se už beztak rozplývali v slzách, protože je pochopili -, ale kvůli mně, to jsem teď cítil. Použila těch samých slov co Jakov, aby nás povzbudila ke každodenní modlitbě růžence.

Ještě něco nového se tehdy událo, alespoň pro mne to bylo nové: Poděkovala všem, že pochopili její poselství a že se tak spontánně rozhodli k modlitbě.

Tu jsem ani já nemusel ještě léta přemýšlet. Bylo ve mně něco jako ozvěna, která spojovala všechna dřívější Mariina slova v jediný celek. Teprve nyní jsem začal chápat všechna její dosavadní slova, která ve mně mezitím dozrála. Stala se skutečností, jako třeba výrok: "Jste důležití, ano nutní. Potřebují vás! Zrno hledá a potřebuje zemi, a tak jsem i já našla vás. Děkuji, že jste se nechali jako země zpracovat a otevřít zrna! Nyní ve vás mohou dozrávat plody."

Té noci jsme cítili, že modlitby stoupaly z našich srdcí a dostávaly se do vašich srdcí, do všech srdcí na celém světě; i do srdcí těch, kdo teprve nyní přicházejí poprvé do Medžugorje. Naše srdce byla tehdy opravdu zasažena. Neslo se to světem, zazářilo to do světa! A i když jsou lidé, kteří se bojí světla a milují tmu; tomuto mocnému světlu, tomuto velkému dni který nastal a ještě nedosáhl svého vrcholu, nemohou odporovat.

V prvních dnech událostí jsme se pro formu vsazovali, kdo dá dohromady víc růženců, kdo se jich dokáže během dne víc pomodlit. Bylo to nezdravé závodění. Přes upozornění P.Marie: ne takhle, ale srdcem se modlit... Nerozuměli jsme, co to znamená: modlit se srdcem.

Tu, oné noci řekla: "Dnes večer, než se začnete modlit, ať každý z vás odpustí svému bližnímu!" Mysleli jsme si: To je přece něco samozřejmého, to děláme při každé mši svatě! Ale nebylo to vůbec tak jednoduché, bylo to velmi namáhavé neboť to znamenalo, že každý, kdo nahromadil ve svém srdci nepřátelství, je má ihned v lásce a radosti odevzdat Bohu.

Shromážděnému množství lidí jsem teď vysvětlil, jak to P.Maria míní a zeptal jsem se jich, zda tomu rozumeli. Všichni odpovídali že ano, ale nikdo nic nedělal. Cítili jsme se jako na poušti, sevření úzkostí. Panna Maria nám však nedovolila modlit se, dokud jsme se osobně nesmířili, dokud jsme si ze srdce neodpustili.

Nastalo ticho, které se nám zdálo být věčným. Zakoušeli jsme muka pouště a bylo čím dál později. Lidé byli sklíčení. Řádil v nás boj. Konečně jsem navrhl: "Teď se pomodlíme růžencem, abychom mohli odpustit." Začali jsme se modlit "žaltář", t.zn. všechny tři části růžence. Asi po půl hodině se ozval v kostele hlas: "Pane, já jsem odpustil, prosím Tě, odpusť mi!" Všechno začalo plakat a hlasitě vzlykat. Tato modlitba zasáhla naše srdce a zdymadla elzí se otevřela. Všichni jsme si přáli,

vyslovit totéž: "Odpustili jsme. Prosíme, odpusť nám!" A každý hledal nějakou ruku, aby ji stiskl.

S osvobozeným srdcem jsme pokračovali v modlitbě. A po modlitbě byla ve vesnici opravdová slavnost usmíření...

Nastává nové jítro

Následující ráno vešlo do dějin Medžugorje. Oné noci lidé strhli všechny zdi ve svých srdcích, zdi, které je dělily jedny od druhých. Onoho rána vcházel do každého domu lidé, kteří dosud nikdy nepřekročili jeho práh. Kvůli nějakým záležitostem se často už ani nezdravili. Venkované mají také své malichernosti. Tak vznikla často nenávist, odcizení. Nyní však poznávali ve svém bližním bratra. Poznávali v bližním Ježíše. S lítostí přemýšleli, proč nemohli pocítit tuto radost, tuto krásu už dříve.

Už jsem se nemusel ptát: "Chcete odpouštět? Věříte v Boha, Otce?" To, co říkáme při obnově křesťanských slibů jsme nyní uskutečňovali den co den, i když jentíše, každý sám v sobě. Odřikám se... Věřím... Zdálo se nám nemožným, to vše prožívat a zároveň v sobě chovat lež: odpustit a přece neodpustit.

Nyní jsme chápali Mariinu výzvu, že modlitby nemáme jen recitovat, ale že se máme modlit srdcem. "Srdce", to je obraz Boží v nás, bez něho se můžeme modlit jen lidsky. V knize Genesis čteme: "Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jako obraz Boží ho stvořil (Gen 1,27)." Co Bible nazývá Božím obrazem, to je pro mne "srdce". Co takto vidím jako "srdce", to je zároveň chrám, v němž sídlí Duch Boží; v něm On se modlí, v něm On také skrze modlitbu proměňuje můj život. Duch Boží učil i proroky, jak se mají modlit: "Přijď, Duchu Boží!" a ne: "Přijď, myšlenko!" Nenapadlo je to jen tak náhodou, nýbrž Duch Boží mluvil a modlil se v nich.

Církev nás naučila, jak se máme modlit. To však můžeme i ztratit. Proto je tak důležité to, co si církev přeje, a sní i Matka Boží: máme se naučit chápat, že jen pokorné, otevřené srdce se dovede modlit. Jen takové srdce dokáže milovat. Pyšné srdce nehledá ani modlitbu. Připadá mu, jakoby muselo něco odvádět, jakoby muselo modlitby "vydávat" a mohlo se tím ochudit. V modlitbě se nám však vede podobně jako tomu chlapci v Evangelii, který dal Ježíšovi pět chlebů a dvě ryby. Daroval Ježíšovi všechno, co měl s sebou, a přesto se nasytil - a zároveň s nimi těch 5.000 mužů, kterým Ježíš zázračným způsobem jeho dar rozdělil, až byli všichni nasyceni (sr Jan 6,1-15).

Odpověď nebes

Tehdy se stalo, že lidé spatřili na obloze velkými písmeny napsané chorvatské slovo MIR (česky: mír, pokoj, ticho, klid). Tato písmena, podobná žhoucímu ohni - ohni, který stravoval nepokoja tak osvobozoval lidi, bylo vidět jako světelné znamení na obloze, mezi vrchem Křiževac a kostelem. I já jsem byl svědkem té události. Ta písmena se pohybovala, plynouce živě k nám jako světla nějakého vozidla. Měli jsme pocit, že prožíváme konec světa. Nedovedu si představit, že něco takového - nemíním ta písmena, ale ten niterý zážitek - by se kdy mohlo zapomenout. Je to vryto do srdce, do života, do celého našeho bytí; je to "Medžugorje" v novém člověku, v Božím dítěti které miluje a odpouští. Tento nový člověk v sobě nese sémě pokoje, jako země. Z něho vyrůstá mír jako zrno vyrůstá ze země, a jako zrno přináší takový člověk bohaté plody.

Bůh potřebuje ochotné lidi

Mariina velikost spočívá v její poslušnosti, v bezvýhradném souhlasu s Božím plánem. Apřed Mariíto byli proroci Starého Zákona, kteří s Božím plánem souhlasili. David, který přemohl Goliáše (sr 1 Sam 17) nebyl velkým proto, že byl nebojácný; byl poslušný a proto byl nebojácný,

ničeho se nebál. Jako člověk by byl David měl strach. Byl by se třásl strachem a nebyl by měl sílu proti tomu strachu bojovat, protože (jeho strach) by ho byl spoutal. Ale jelikož David byl poslušný, byl Bůh s ním a on byl schopen, ve jménu Božím přemoci Goliáše.

Matka Boží říká i nám: "Nebojte se!" Před slovem Božím budou všichni ti Goliášové malíci a nepatrní; všechny naše potíže a utrpení, naši nepřátelé nad námi nebudou moci zvítězit. Nebudou nám moci vzít to, co nám nebe dává.

Také Mojžíš byl veliký, když poslouchal. Ne vlastní silou zvítězil nad nepřítelem a vyvedl lid ze zajetí. Bůh byl s ním! Mojžíš věděl, že Bůh na něho nezapomene, že ho neopustí. Mojžíš sloužil Pánu v poslušnosti.

V Medžugorje to byly vidoucí děti, které se náhle staly důležitými. Matka Boží jim řekla, a skrze ně i nám, že jsme všichni důležití. Skutečně jsou vidoucí v medžugorském dění důležitými v jejich odpovědnosti. Jsou dnes a budou stále, dokud naslouchají Matce Boží a poslouchají ji. Skrze ně uskutečňuje nebe svůj plán.

Zrovna tak každý poutník je důležitý od okamžiku, kdy je připraven přijmout vůli Boží, poslouchat. Jako připravená půda přijímá sémě a jako sémě potřebuje půdu aby mohlo klíčit, růst a zrát, tak také nebe potřebuje člověka, bez něhož nemůže nic změnit. Přináší to s sebou převratné vědomí, když P. Maria říká: "Bez vás Bůh nemůže uskutečnit to, co chce" (30.1.86). Známe Ježíšova slova: "Bezeme nemůžete dělat nic" (Jan 15,5). Ze nic nemůžeme dělat bez Boha, toho jsme si vědomi. Avšak toto je nám nové: "Bez vás nemohu pomoci světu. Potřebuji vás!", jak to P. Maria opětovně ve svých poselstvích zdůrazňuje. Bůh nás potřebuje jako zrno potřebuje půdu (a jako vinný kmen potřebuje ratolesti; dod.překl.).

Avšak Bůh ve svém milosrdenství touží především po lidském srdci a říká: Potřebuji tě, ty lidské dítě! Potřebuji tvé srdce, v němž se může rozvíjet má milost, v němž se může stát plodnou a přinášet ovoce!

Případami to, jakoby v Medžugorje vyrůstala církev, která poslouchá. Církev, která upouští od namyšlené moudrosti a nechce nechávat platit jento, co je důmyslné, zjiitelné. Takto obnovená církev nás osvobozuje od ješitnosti a domýšlivosti, od těch necností, jež nás vedou k omylům a na nesprávné cesty. Skrze Medžugorje chce Matka Boží vytvořit poslušnou církev, která se řídí podle příkladu Ježíše, o němž Evangelium říká: "Vrátí se s nimi do Nazareta a byl jim podán" (Luk 2,51).

Skrze Medžugorje chce Matka Boží vést církev k jednoduchosti, pokoře a skromnosti. Zde se lidské srdce probouzí ze zkamenělosti a začíná cítit lidsky a křesťansky. Viděno z této perspektivy, lze říci: Medžugorje nevyhlašuje žádná velká slova pro budoucnost, žádné velké podnikání, žádné organizované akce. Ukazuje však cestu do nitra, k milosti. Kdo se této milosti otevře, může počítat s plody. A plody milosti budou obohacovat jak církev tak každého jedince, který se otevře Bohu.

(podle: Medjugorje-Gebetsaktion, Wien, sešit 11,4/88)

Při jednom z nedávných shromáždění italské biskupské konference v Benátkách se páni biskupové ptali Jana Pavla II.:

"Svatý Otče, proč nejsou žádné jasné směrnice ohledně Medžugorje?"
Dostali pozoruhodnou odpověď:

"Proč se mně takhle ptáte? Tam, kde Bůh působí, kde se lidé klaní Bohu, kam chodí věřící poutníci, tam jdou i kněží, aby se o tento lid starali. A kdybych já byl na vašem místě, už dávno jsem tam byl."

(z přednášky Karla Ivankoviče, 16.3.89)